

Самооцінка домогосподарствами доступності окремих товарів та послуг

З метою аналізу якості життя населення Держстат України у жовтні 2011р. провів модульне опитування 10,7 тис. домогосподарств, які брали участь у вибіркового обстеженні умов життя, щодо їхніх доходів та споживчих можливостей. Програма дослідження передбачала вивчення сприйняття населенням ознак бідності та депривації (позбавлення) у сфері їхніх споживчих можливостей за існуючих у суспільстві стандартів, ступеня актуальності для населення базових ознак бідності та позбавлення¹, визначених за даними опитування, проведеного у жовтні 2007р., а також аналіз поширення серед домогосподарств окремих проявів позбавлення в частині можливостей задоволення не тільки мінімально необхідних фізіологічних потреб, а й потреб, пов'язаних із розвитком особистості та забезпеченням належного рівня комфортності існування.

Дослідження передбачало вивчення думки респондентів щодо 18 ознак бідності та позбавлення (додаток 1), що висвітлювали такі напрями:

- економічна депривація (позбавлення):
 - за харчуванням (недостатність коштів для забезпечення певної якості харчування);
 - за непродовольчими товарами (недостатність коштів для придбання необхідних недорогих товарів та відсутність їх певних видів);
 - за житловими умовами (відсутність нормальних житлових умов, недостатність коштів для покращення житлових умов);
 - у сферах охорони здоров'я та освіти (недостатність коштів для отримання необхідних недорогих товарів і послуг);
- розвиток інфраструктури як ознаки географічної доступності послуг і бар'єрів негеографічного характеру, які визначають позбавлення за доступом.

Підсумки опитування засвідчили актуальність кожної складової визначеного переліку позбавлень як пріоритетів для формування суспільної думки щодо бідності, оскільки майже всі респонденти сприймали ці ознаки як прояви бідності та позбавлення.

Понад 96% опитаних вважали ознаками бідності економічні депривації, тобто фінансову неспроможність домогосподарств:

- не відмовляти собі в найнеобхідніших недорогих продуктах харчування;
- оновити за потребою верхній одяг і взуття для холодної пори року для дорослих один раз на 5 років; придбати за потребою новий одяг і взуття для дітей;
- купити телевізор або холодильник (за їх відсутності);
- мати житло в нормальному стані; збільшити наявну житлову площу, що не перевищує 5 м² на особу; своєчасно сплачувати рахунки за житло або послуги з його утримання;
- оплачувати послуги лікаря в медичному закладі та призначені ним обстеження та процедури, життєво необхідну хірургічну операцію або лікування в стаціонарі (за відсутності таких послуг на безоплатній основі), купувати ліки та медичне приладдя, призначені лікарем;
- забезпечити членам домогосподарства, за необхідністю, отримання будь-якої професійної освіти.

Наслідки світової фінансово-економічної кризи вплинули на зростання порівняно з 2009р. часток респондентів, які пов'язували бідність із позбавленнями, викликаними відсутністю достатніх коштів у домогосподарств (по окремих типах депривацій – на 0,1–1,9 в.п.).

Ознаками позбавлення щодо розвитку інфраструктури в умовах сучасних суспільних стандартів майже всі респонденти (96–99%) вважали, як і в попередньому опитуванні, відсутність закладів, які надають побутові послуги, та об'єктів роздрібної торгівлі, регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом із більш розвиненою інфраструктурою, відсутність поблизу житла дошкільних закладів, медичної установи, аптеки, а також незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги.

У рамках дослідження також був проведений аналіз фактичного поширення проявів позбавлень серед домогосподарств.

За оцінками респондентів щодо наявності у них позбавлень у сфері харчування 9% домогосподарств (у 2009р. – 11%) повідомили, що не мали вдосталь коштів для щоденного споживання недорогих продуктів харчування. Через брак коштів не могли дозволити раз на п'ять років оновити за потребою одяг і взуття для холодної пори року для дорослих 18% домогосподарств (у 2009р. – кожне п'яте). Залишалася суттєвою частка домогосподарств (16%), які повідомили про неможливість забезпечити нормальні житлові умови у зв'язку з відсутністю коштів (15%). Особливо слід зазначити, що, як і у 2009р., житлова площа 4% домогосподарств не перевищувала навіть 5 м² на особу.

Найбільш поширеними серед населення були обмеження споживчих можливостей у сфері охорони здоров'я, що пов'язані з недостатністю коштів. Кожне четверте домогосподарство (у 2009р. – кожне п'яте) повідомило, що з цієї причини не змогло дозволити собі скористатися необхідними платними послугами лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі, зробити аналізи, обстеження, процедури, призначені лікарем, а також оплатити життєво необхідну хірургічну операцію або лікування в стаціонарі. Не змогли купити призначені лікарем ліки та медичне приладдя 27% домогосподарств (у 2009р. – 22%).

Скоротилася на 1,2 в.п. і досягла рівня 5% частка домогосподарств, які не мали коштів для отримання членом домогосподарства будь-якої професійної освіти.

Найбільш суттєвими серед обмежень споживчих можливостей, пов'язаних з розвитком інфраструктури, респондентами були вказані незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги та відсутність поблизу житла медичної установи (99%). Від цих проявів позбавлень потерпали відповідно 17% та 13% домогосподарств (у 2009р. – відповідно 19% та 14%). Водночас, 18% домогосподарств не мали поблизу житла закладів, які надають побутові послуги (19%).

¹ Базовий список позбавлень (депривацій) був визначений Держстатом України за участю фахівців Інституту демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи Національної академії наук України.

Порівняно з даними опитування у 2009р. поширення серед домогосподарств проявів обмежень споживчих можливостей, пов'язаних із відсутністю розвинутої інфраструктури, скоротилося по всіх типах позбавлень (на 1,6–0,2 в.п.).

Ступінь поширення окремих типів позбавлень мала суттєві відмінності залежно від місця проживання домогосподарств. Міські домогосподарства, порівняно з сільськими, більше потерпали від фінансової неспроможності збільшити наявну житлову площу, що не перевищує 5 м² на особу (5% проти 3%), своєчасно та в повному обсязі оплатити рахунки за житло та необхідні послуги з його утримання або оплатити газ для приготування їжі (12% проти 11%), а також оновити за потребою верхній одяг і взуття для холодної пори року для дорослих один раз на 5 років (19% проти 18%).

Сільські мешканці більше, ніж міські, потерпали від практично усіх проявів бідності та позбавлень. Найбільша різниця у сфері економічних депривацій спостерігалася у можливості утримувати житло в нормальному стані (19% сільських домогосподарств проти 14% міських), оплатити життєво необхідну хірургічну операцію або лікування в стаціонарі (за відсутності таких послуг на безоплатній основі) (27% проти 23%), купити (за його відсутності) холодильник (5% проти 1,4%). Сільські мешканці більш суттєво, ніж міські, відчували також обмеження споживчих можливостей, пов'язаних з низьким розвитком інфраструктури. Майже половина сільських домогосподарств потерпали від відсутності закладів, які надають побутові послуги (серед міських – 5%), 43% – від незабезпеченості населеного пункту послугами швидкої медичної допомоги (6%), більше чверті – від відсутності поблизу житла медичної установи (7%), 23% – від відсутності регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом із більш розвинутою інфраструктурою та 16% – від відсутності поблизу житла об'єктів роздрібно торгівлі (по 3%), 5% – від відсутності поблизу житла дошкільних закладів (1,4%).

Порівняно з результатами опитування у 2009р., частка сільських домогосподарств, які потерпали від незабезпеченості населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги, від відсутності поблизу житла дошкільних закладів, медичної установи, а також від відсутності в населеному пункті закладів, які надають побутові послуги, скоротилася на 7–3 в.п.

У сфері економічних депривацій домогосподарства з дітьми більшою мірою, ніж домогосподарства без дітей (додаток 2), потерпали від недостатності коштів для отримання будь-якої професійної освіти (9% проти 3%), від недостатньої житлової площі, що не перевищує 5 м² на особу (7% проти 3%), від недостатності коштів для своєчасної та в повному обсязі оплати рахунків за житло та необхідні послуги з його утримання або оплати газу для приготування їжі (14% проти 11%).

Дещо скоротилися частки домогосподарств з дітьми, які не могли забезпечити споживання найнеобхідніших недорогих продуктів харчування – 7% проти 10% у 2009р., оновити верхній одяг та взуття для холодної пори року для дорослих – 19% проти 22%, забезпечити членам домогосподарства отримання будь-якої професійної освіти – 9% проти 11%.

Майже кожне четверте домогосподарство з дітьми потерпало від недостатності коштів, щоб купити необхідні ліки та медичне приладдя, призначені лікарем (у 2009р. – 18%), кожне п'яте – від неможливості оплатити послуги лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі, зробити аналізи, обстеження, процедури, призначені лікарем та не мало коштів для оплати життєво необхідної хірургічної операції або лікування в стаціонарі (по 18% відповідно), а також 17% – від відсутності житла у нормальному стані (15%).

Домогосподарства без дітей частіше, ніж домогосподарства з дітьми, потерпали від ознак економічної депривації, зокрема, найбільша різниця спостерігалася в поширенні ознак позбавлень у сфері охорони здоров'я. Серед домогосподарств без дітей були також більш поширені позбавлення, зумовлені відсутністю розвинутої інфраструктури. Потерпали від відсутності поблизу житла об'єктів роздрібно торгівлі 8% домогосподарств без дітей проти 6% домогосподарств з дітьми, незабезпеченості населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги – 18% проти 16%, відсутності поблизу житла медичної установи чи аптеки – 14% проти 12%.

Від недостатності коштів для придбання необхідних ліків та медичного приладдя, призначених лікарем потерпало 29% домогосподарств без дітей (у 2009р. – 24%), більше чверті – від неможливості оплатити послуги лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі, зробити аналізи, обстеження, процедури, призначені лікарем та не мало коштів для оплати життєво необхідної хірургічної операції або лікування в стаціонарі (кожне п'яте домогосподарство), 18% – не мали можливості оновити верхній одяг та взуття для холодної пори року для дорослих (21%).

Існує суттєва диференціація щодо обмежень споживчих можливостей серед домогосподарств найменш забезпеченого першого дециля, домогосподарств із середньодушовими загальними доходами у місяць нижче прожиткового мінімуму та найбільш заможних домогосподарств, які складають десятий дециль (додаток 3). Найбільш вагомі відмінності щодо ступеня поширеності позбавлень спостерігалися у таких напрямках, як недостатність коштів для придбання за потребою нового одягу та взуття для дітей, отримання членами домогосподарства будь-якої професійної освіти та відсутність холодильника – частки домогосподарств десятого дециля, які потерпали від цих проявів позбавлень, були у 52–14,3 раза менші, ніж серед домогосподарств першого дециля, та у 42,6–12,5 раза менші, ніж серед домогосподарств, середньодушові загальні доходи у місяць яких були нижчі прожиткового мінімуму.

Обмежені можливості придбання телевізора, неспроможність не відмовляти собі в найнеобхідніших недорогих продуктах харчування, недостатність коштів для своєчасної та в повному обсязі оплати рахунків за житло та необхідні послуги з його утримання або оплати газу для приготування їжі та оновлення за потребою верхнього одягу та взуття для дорослих відчували у 7–6,5 раза менше домогосподарств десятого дециля порівняно з часткою домогосподарств першого дециля, та у 7,2–5,8 раза – порівняно з домогосподарствами, середньодушові загальні доходи у місяць яких були нижчі прожиткового мінімуму. Домогосподарства десятого дециля у 3,7–2,6 раза, ніж домогосподарства першого дециля, та у 3,4–2,5 раза, ніж домогосподарства із середньодушовими загальними доходами у місяць нижчими прожиткового мінімуму, менше потерпали від таких проявів бідності та позбавлень, як відсутність житла у нормальному стані, наявність житлової площі, що не перевищує 5 м² на особу та недостатність коштів для забезпечення отримання необхідних товарів та послуг у сфері охорони здоров'я.

Аналогічна ситуація спостерігалася і при аналізі обмежень споживчих можливостей, пов'язаних із низьким розвитком інфраструктури. Кожне десяте домогосподарство десятого дециля потерпало від відсутності в населеному пункті закладів, які надають побутові послуги або від незабезпеченості населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги, що у 2,3–2 рази менше, ніж серед домогосподарств першого дециля та домогосподарств

із середньодушовими загальними доходами у місяць нижчими прожиткового мінімуму. Частка найбільш забезпечених домогосподарств десятого дециля, які потерпали від відсутності поблизу житла дошкільних закладів була у 18,8 разів менша, ніж серед домогосподарств першого дециля та у 16,5 разів – ніж серед домогосподарств із середньодушовими загальними доходами у місяць нижчими прожиткового мінімуму. Суттєво нижчі рівні обмеження споживчих можливостей, пов'язаних з розвитком інфраструктури, домогосподарств десятого дециля пояснюються як більш високим рівнем їхнього економічного добробуту, так і складом цієї групи домогосподарств, яка в основному (на 80%) формується із міських домогосподарств.

Незалежно від рівня добробуту найбільш поширеними позбавленнями в усіх групах домогосподарств були відсутність житла у нормальному стані, недостатність коштів для оплати необхідних товарів та послуг охорони здоров'я, відсутність у населеному пункті закладів, які надають побутові послуги та незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги.

Для визначення межі бідності за умовами життя на підставі депривацій базового списку був розрахований розподіл домогосподарств за ступенем концентрації ознак позбавлення в одному домогосподарстві. Рівень бідності за умовами життя був визначений як відсоток домогосподарств, наближений до рівня монетарної бідності, визначеного за національною межею¹.

Розподіл домогосподарств за концентрацією позбавлень (депривацій) в одному домогосподарстві

Концентрація позбавлень в одному домогосподарстві	Частка домогосподарств, які потерпають від позбавлень, %	Кумулятивна частка домогосподарств, %
18	0,0	0,0
17	0,0	0,0
16	0,0	0,0
15	0,1	0,1
14	0,1	0,2
13	0,0	0,2
12	0,2	0,4
11	0,5	0,9
10	0,9	1,8
9	1,3	3,1
8	2,3	5,4
7	2,8	8,2
6	4,0	12,2
5	6,0	18,2
4	7,3	25,5
3	10,3	35,8
2	9,9	45,7
1	12,4	58,1
0	41,9	100,0
Усього	100,0	

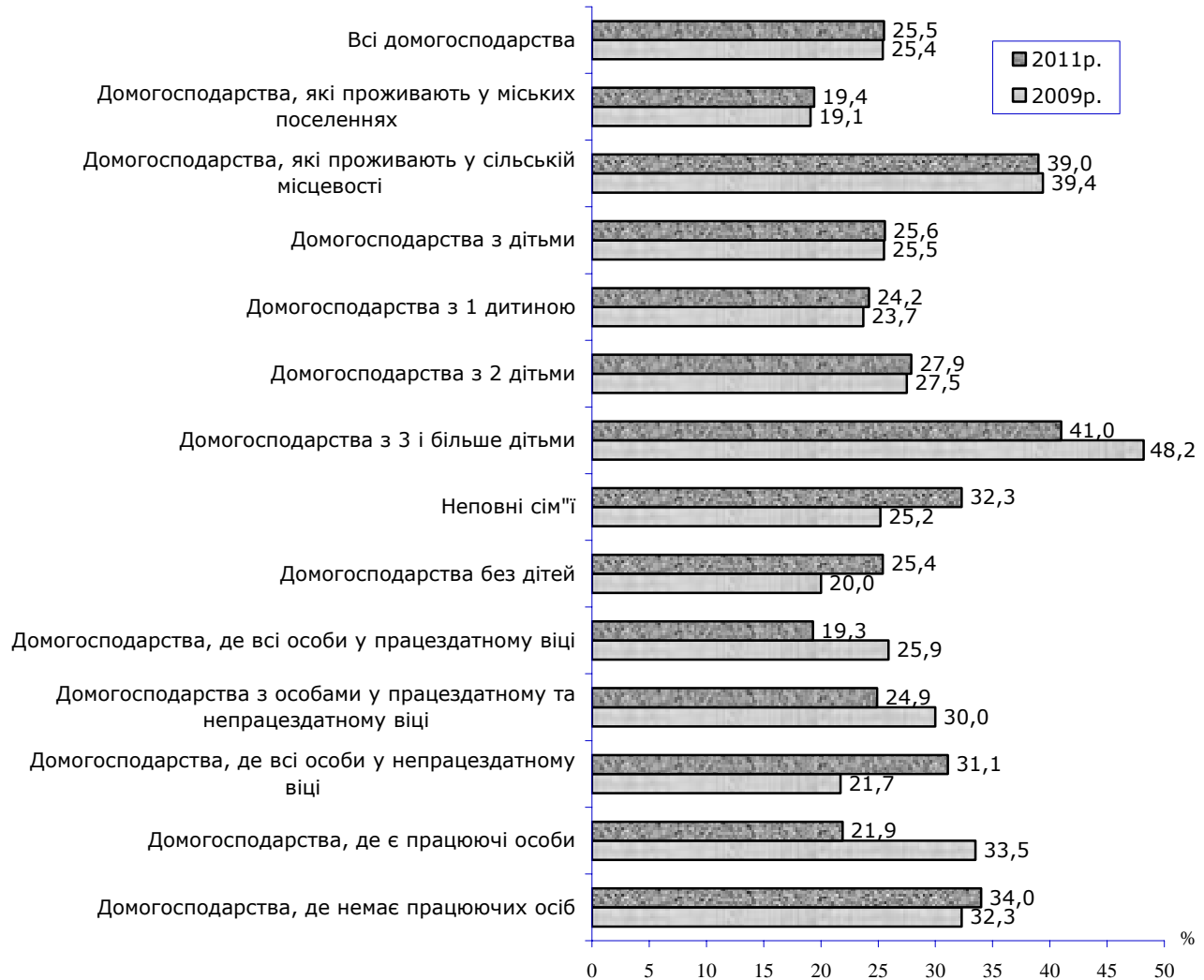
Виходячи з вищезазначеного, до категорії бідних за умовами життя були віднесені, як і у 2009р., домогосподарства, які мають 4 та більше ознак позбавлення. Порівняно з 2009р. частка таких домогосподарств зросла на 0,1 в.п. і досягла рівня 25,5%.

Бідність за умовами життя найбільш поширена в багатодітних та сільських домогосподарствах. Так, серед багатодітних домогосподарств 41% мали 4 та більше ознак депривації, що відповідно в 1,6 та 1,7 раза більше, ніж в домогосподарствах без дітей та в однодітних домогосподарствах. Серед сільських домогосподарств були бідними за умовами життя 39% проти 19% домогосподарств, які проживають у міських поселеннях.

Порівняно з 2009р. на 12 в.п. скоротився рівень бідності за умовами життя серед домогосподарств, де є працюючі особи, на 7 в.п. – серед багатодітних домогосподарств та серед домогосподарств, де всі особи у працездатному віці. Серед домогосподарств, які складаються з осіб у працездатному та непрацездатному віці та серед домогосподарств, які проживають у сільській місцевості, рівні бідності скоротилися на 5 в.п. та 0,4 в.п. відповідно. Натомість, зріс на 9 в.п. рівень бідності за умовами життя серед домогосподарств, де всі особи у непрацездатному віці, на 7 в.п. – серед неповних сімей, серед домогосподарств без дітей, а також серед домогосподарств, де немає працюючих осіб цей показник зріс на 5–1,7 в.п.

¹ 75% медіанного рівня середньодушових сукупних еквівалентних витрат на місяць (рівень бідності за 9 місяців 2011р. становив 24,6%).

**Частка домогосподарств відповідного типу, які мають 4 та більше ознаки
(депривації)**

За результатами дослідження¹, у 2011р., серед бідних домогосподарств, визначених за монетарною національною межею, 37% були одночасно бідними за умовами життя (у 2009р. – 39%). Серед бідних за умовами життя 31% домогосподарств були бідними і за монетарним критерієм (36%). Слід зазначити, що потерпало від обох форм бідності (монетарної та за умовами життя) 8% домогосподарств України (9%).

Додатки: на 3 арк.

Голова Служби

О.Г. Осауленко

¹ За розрахунками фахівців Інституту демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи Національної академії наук України.

Оцінка домогосподарствами ознак бідності та позбавлення в сучасному українському суспільстві
(відсотків)

Ознаки бідності та позбавлення	Частка домогосподарств				Частка міських домогосподарств				Частка сільських домогосподарств			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.
Економічна депривація												
1. Харчування												
недостатність коштів для												
- того, щоб не відмовляти собі в найнеобхідніших недорогих продуктах харчування	99,7	99,6	11,0	8,5	99,8	99,9	10,2	8,4	99,4	99,2	13,0	8,8
2. Непродовольчі товари												
недостатність коштів для												
- оновлення за потребою верхнього одягу та взуття для холодної пори року для дорослих один раз на 5 років	98,3	98,4	21,0	18,4	98,6	98,7	21,1	18,6	97,5	97,7	20,4	18,0
- придбання за потребою нового одягу та взуття для дітей	99,0	99,2	8,3	6,7	99,2	99,4	8,0	6,7	98,7	98,8	9,2	7,1
відсутність												
- телевізора	94,6	96,5	2,5	1,9	95,8	97,6	1,8	1,2	91,8	94,0	3,6	3,5
- холодильника	96,6	98,2	3,3	2,6	97,3	98,9	2,3	1,4	94,9	96,7	5,8	5,4
3. Житлові умови домогосподарства												
відсутність												
- житла у нормальному стані (наявне житло потребує капітального ремонту, сире, ветхе, старе)	99,0	99,4	14,8	15,6	99,1	99,5	13,3	14,2	98,6	99,1	18,0	18,7
недостатність коштів для												
- своєчасної та в повному обсязі оплати рахунків за житло та необхідні послуги з його утримання або оплати газу для приготування їжі	98,5	98,8	13,4	11,8	98,6	98,8	14,4	12,2	98,3	98,8	11,4	11,0
наявність житлової площі, що не перевищує												
- 5 м ² . на особу	97,1	98,0	4,0	4,2	97,6	98,4	4,6	4,9	95,9	97,3	2,5	2,8
4. Охорона здоров'я												
недостатність коштів для оплати необхідних												
- послуг лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі (за відсутності або складності отримання таких послуг на безоплатній основі), аналізів, обстежень, процедур, призначених лікарем	99,1	99,3	20,5	24,0	99,2	99,5	19,8	23,0	99,0	98,9	22,1	26,3

Продовження

Ознаки бідності та позбавлення	Частка домогосподарств				Частка міських домогосподарств				Частка сільських домогосподарств			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р
- ліків та медичного приладдя, призначених лікарем	99,4	99,4	22,1	26,6	99,6	99,7	21,4	25,8	99,2	99,1	23,9	28,1
- лікування в стаціонарі без проведення хірургічної операції (за відсутності таких послуг на безоплатній основі) або життєво необхідної хірургічної операції (крім косметичної) та подальшого пов'язаного з цим лікування в стаціонарі (за відсутності таких послуг на безоплатній основі)	99,1	99,6	21,3	24,0	99,3	99,8	20,3	22,6	98,6	99,1	23,5	27,0
5. Освіта та дошкільне виховання недостатність коштів для - отримання будь-якої професійної освіти	96,4	97,8	6,4	5,2	97,0	98,3	6,0	4,6	95,1	96,9	7,5	6,5
Розвиток інфраструктури												
1. Відсутність поблизу житла об'єктів роздрібної торгівлі	94,5	95,9	7,7	6,9	94,9	96,3	3,2	3,0	93,6	95,2	17,6	15,6
2. Відсутність у населеному пункті закладів, які надають побутові послуги (перукарень, пралень, хімчистки, ремонту одягу, взуття та побутової техніки тощо)	94,0	95,7	18,6	17,7	94,3	96,0	5,0	4,7	93,2	95,1	49,4	46,7
3. Відсутність поблизу житла медичної установи (фельдшерсько-акушерського пункту, лікарської амбулаторії, поліклініки тощо), аптеки	97,6	98,7	14,2	13,2	97,6	98,6	7,2	7,2	97,6	98,5	29,9	26,9
4. Незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги	98,4	99,0	18,7	17,1	98,3	99,1	5,0	5,5	98,7	98,9	49,5	42,8
5. Відсутність поблизу житла дошкільних закладів (дитячих садків, ясел)	96,9	97,9	3,5	2,5	97,1	98,2	1,5	1,4	96,5	97,2	7,9	4,7
6. Відсутність регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом із більш розвиненою інфраструктурою (мережею магазинів, закладів культури, освіти тощо)	96,8	97,6	8,9	8,7	96,8	97,7	2,1	2,5	97,0	97,3	24,4	22,8

Оцінка домогосподарствами з дітьми та без дітей ознак бідності та позбавлення в сучасному українському суспільстві

Ознаки бідності та позбавлення	(відсотків до кількості домогосподарств відповідної групи)							
	Частка домогосподарств з дітьми				Частка домогосподарств без дітей			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.
Економічна депривація								
1. Харчування								
недостатність коштів для								
- того, щоб не відмовляти собі в найнеобхідніших недорогих продуктах харчування	99,8	99,6	10,4	7,3	99,6	99,6	11,4	9,3
2. Непродовольчі товари								
недостатність коштів для								
- оновлення за потребою верхнього одягу та взуття для холодної пори року для дорослих один раз на 5 років	98,6	98,7	21,5	18,8	98,1	98,2	20,5	18,2
- придбання за потребою нового одягу та взуття для дітей	99,2	99,3	19,1	18,0	98,9	99,2	-	-
відсутність								
- телевізора	95,1	96,6	1,0	1,1	94,2	96,4	3,2	2,4
- холодильника	96,8	98,4	1,7	1,9	96,5	98,1	4,3	3,1
3. Житлові умови домогосподарства								
відсутність								
- житла у нормальному стані (наявне житло потребує капітального ремонту, сире, ветхе, старе)	98,8	99,5	14,7	16,9	99,0	99,4	14,8	14,8
недостатність коштів для								
- своєчасної та в повному обсязі оплати рахунків за житло та необхідні послуги з його утримання або оплати газу для приготування їжі	98,3	98,7	15,4	13,7	98,5	98,8	12,3	10,9
наявність житлової площі, що не перевищує								
- 5 кв.м. на особу	97,5	98,0	6,8	6,9	96,7	98,1	2,3	2,6
4. Охорона здоров'я								
недостатність коштів для оплати необхідних								
- послуг лікаря (крім стоматолога) у медичному закладі (за відсутністю або складністю отримання таких послуг на безоплатній основі), аналізів, обстежень, процедур, призначених лікарем	99,1	99,1	17,6	20,2	99,1	99,5	22,3	26,2
- ліків та медичного приладдя, призначених лікарем	99,5	99,3	18,3	22,8	99,4	99,7	24,4	29,0
- лікування в стаціонарі без проведення хірургічної операції (за відсутністю таких послуг на безоплатній основі) або життєво необхідної хірургічної операції (крім косметичної) та подальшого пов'язаного з цим лікування в стаціонарі (за відсутністю таких послуг на безоплатній основі)	99,1	99,5	17,5	19,5	99,2	99,6	23,6	26,7

Продовження

Ознаки бідності та позбавлення	Частка домогосподарств з дітьми				Частка домогосподарств без дітей			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.
5. Освіта та дошкільне виховання								
недостатність коштів для								
- отримання будь-якої професійної освіти	96,7	97,9	11,4	9,3	96,2	97,8	3,4	2,6
Розвиток інфраструктури								
1. Відсутність поблизу житла об'єктів роздрібної торгівлі	94,2	95,9	6,4	5,6	94,7	96,0	8,4	7,6
2. Відсутність у населеному пункті закладів, які надають побутові послуги (перукарень, пралень, хімчистки, ремонту одягу, взуття та побутової техніки тощо)	94,6	96,1	19,8	18,4	93,6	95,5	18,0	17,3
3. Відсутність поблизу житла медичної установи (фельдшерсько-акушерського пункту, лікарської амбулаторії, поліклініки тощо), аптеки	97,3	98,6	12,7	12,4	97,8	98,6	15,2	13,9
4. Незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги	98,4	99,2	17,9	15,9	98,4	98,8	19,2	17,7
5. Відсутність поблизу житла дошкільних закладів (дитячих садків, ясел)	97,4	98,1	7,5	6,5	96,6	97,8	-	-
6. Відсутність регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом із більш розвинутою інфраструктурою (мережею магазинів, закладів культури, освіти тощо)	96,9	97,6	8,6	8,3	96,8	97,6	9,1	9,0

Оцінка домогосподарствами ознак бідності та позбавлення в сучасному українському суспільстві

(відсотків до кількості домогосподарств відповідної групи)

Ознаки бідності та позбавлення	Частка домогосподарств, які за рівнем середньодушових загальних доходів у місяць входять до складу першої децильної групи				Частка домогосподарств, які за рівнем середньодушових загальних доходів у місяць входять до складу десятої децильної групи				Частка домогосподарств, середньодушові загальні доходи яких нижчі прожиткового мінімуму ¹			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.	2009р.	2011р.

Економічна депривація

1. Харчування

недостатність коштів для

- того, щоб не відмовляти собі в найнеобхідніших недорогих продуктах харчування

99,6 99,7 25,0 17,2 99,8 99,9 1,3 2,6 99,7 99,5 23,5 15,1

2. Непродовольчі товари

недостатність коштів для

- оновлення за потребою верхнього одягу та взуття для холодної пори року для дорослих один раз на 5 років

97,7 98,8 41,1 37,5 98,4 99,0 4,8 5,8 98,0 98,6 39,9 33,7

- придбання за потребою нового одягу та взуття для дітей

99,1 99,5 28,8 26,0 99,4 99,9 0,5 0,5 99,2 99,3 28,0 21,3

відсутність

- телевізора

94,8 95,4 6,1 3,5 95,9 97,3 0,9 0,5 94,9 95,8 5,4 3,6

- холодильника

96,5 97,2 8,9 5,7 98,5 99,2 0,8 0,4 96,6 97,5 8,0 5,0

3. Житлові умови

домогосподарства

відсутність

- житла у нормальному стані (наявне житло потребує капітального ремонту, сире, ветхе, старе)

98,4 99,3 26,8 27,8 99,3 99,3 6,0 7,6 98,5 99,4 26,2 25,8

недостатність коштів для

- своєчасної та в повному обсязі оплати рахунків за житло та необхідні послуги з його утримання або оплати газу для приготування їжі наявність житлової площі, що не перевищує

98,2 98,9 29,0 22,7 99,4 99,2 4,4 3,5 98,3 98,8 28,3 20,3

- 5 м². на особу

97,0 98,4 9,3 7,9 98,8 98,9 1,9 2,3 96,7 98,2 9,0 7,5

4. Охорона здоров'я

недостатність коштів для

оплати необхідних

- послуг лікаря (крім

стоматолога) у медичному

закладі (за відсутності або

складності отримання таких

послуг на безоплатній

основі), аналізів, обстежень,

процедур, призначених

лікарем

97,9 99,5 30,8 31,2 99,5 99,6 6,5 12,0 98,1 99,4 30,8 29,7

Ознаки бідності та позбавлення	Частка домогосподарств, які за рівнем середньодушових загальних доходів у місяць входять до складу першої децильної групи				Частка домогосподарств, які за рівнем середньодушових загальних доходів у місяць входять до складу десятої децильної групи				Частка домогосподарств, середньодушові загальні доходи яких нижчі прожиткового мінімуму ¹			
	які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення		які вважали ознаками бідності		які потерпали від позбавлення	
	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р	2009р	2011р
- ліків та медичного приладдя, призначених лікарем	99,0	99,4	34,2	36,5	99,5	99,7	6,9	12,9	99,1	99,3	33,4	34,0
- лікування в стаціонарі без проведення хірургічної операції (за відсутності таких послуг на безоплатній основі) або життєво необхідної хірургічної операції (крім косметичної) та подальшого пов'язаного з цим лікування в стаціонарі (за відсутності таких послуг на безоплатній основі)	98,1	99,4	28,5	29,1	99,1	99,7	8,0	10,6	98,2	99,5	28,2	29,0
5. Освіта та дошкільне виховання недостатність коштів для - отримання будь-якої професійної освіти	95,0	97,8	18,3	14,1	97,5	98,5	1,2	0,8	94,6	97,6	18,2	12,4
Розвиток інфраструктури												
1. Відсутність поблизу житла об'єктів роздрібної торгівлі	92,0	96,0	9,4	7,2	96,7	96,7	3,5	3,5	91,5	95,5	9,9	6,9
2. Відсутність у населеному пункті закладів, які надають побутові послуги (перукарень, пралень, хімчистки, ремонту одягу, взуття та побутової техніки тощо)	91,7	96,0	25,6	24,1	94,8	96,7	9,3	10,4	91,7	95,9	25,5	23,4
3. Відсутність поблизу житла медичної установи (фельдшерсько-акушерського пункту, лікарської амбулаторії, поліклініки тощо), аптеки	96,8	98,7	16,9	15,3	98,3	99,1	7,3	7,5	96,5	98,4	18,1	14,6
4. Незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги	98,0	99,3	24,6	21,6	98,8	99,2	9,0	10,2	97,7	99,2	24,8	20,6
5. Відсутність поблизу житла дошкільних закладів (дитячих садків, ясел)	96,4	98,0	9,4	7,5	98,2	98,6	1,0	0,4	96,2	97,8	9,3	6,6
6. Відсутність регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом із більш розвинутою інфраструктурою (мережею магазинів, закладів культури, освіти тощо)	95,6	97,6	12,5	12,0	98,1	98,6	5,0	5,8	95,4	97,2	12,1	10,6

¹ Середньомісячний розмір прожиткового мінімуму за 9 місяців 2009р. – 626 грн., за 9 місяців 2011р. – 905 грн.